

[Niels Ravn.]

både hvor de skal henvende sig, og hvor ansvaret ligger for de afgørelser, der træffes.

Der er et område, som ministeren sikkert kommer til at se på. Det er allerede nævnt her, at man har kigget lidt på disse have-selskaber og rejst spørgsmålet, hvorvidt det var rimeligt, at de fortsat stod på den liste, der er omtalt i bilag 1 a til lovforslaget. Jeg tror, vi må forudse en udvikling, hvor-efter det vil blive nødvendigt efterhånden måske at tage nogle af de organisationer ud, som står på listen, fordi deres land-økonomiske betydning efterhånden er svin-dende eller måske helt borte. Til gengæld kan der måske være andre, det kan komme på tale at sætte ind i stedet, men alt det er jo overladt til ministeren via bemyn-digelsen.

Jeg har den tro, at det nok skal vise sig, at vi har fået en mere smidig lovgivning, således at det vil kunne lykkes at få en modernisering af hele konsulentvirksom-heden, men med bibeholdelse af alle de gode resultater af denne konsulentbistand, som vi kender ude i landbruget. Jeg kan med disse bemærkninger anbefale lovfor-slaget til videre behandling.

Søren Jensen: På venstres vegne vil jeg takke landbrugsministeren for det frem-satte lovforslag. Det er som nævnt, nu sidst af hr. Chr. Thomsen, første gang, der frem-sættes et lovforslag om landøkonomisk konsulentvirksomhed. Ikke mindst på bag-grund af det, der er gået forud for lovforslaget, er det med en vis interesse, for ikke at sige spænding, man ude i de landøkon-omiske foreninger og konsulentkredse har fulgt, hvad det ville udvikle sig til. Derfor er det også glædeligt i dag at stifte bekendt-skab med lovforslaget samt at se land-brugsministerens bemærkninger i fremsæt-elsestalen om den betydning, han tillægger forskning, forsøgsvirksomhed og den faglige vejledning inden for landbruget.

Dansk landbrugs effektivitet og renommé, og man kan vel sige de produktionsmæssige fremskridt, der har været, hænger i høj grad sammen med, at man tidligt her i Danmark indså den betydning, forskning, forsøgsvirksomhed og formidlingen heraf ud til den praktiske landmand havde. Støtten, der er ydet til disse formål, er

ikke alene kommet landbruget til gode, men har i høj grad indirekte gavnnet mange tusinde andre medborgere i dette land. Jeg tænker først og fremmest på den betyd-ning, landbrugsproduktionen og eksporten har haft for samfundsøkonomien og for den svære omstilling, vort samfund har gennemgået igennem de seneste årtier. Uden den valuta, som landbruget har hjem-bragt igennem eksporten, havde meget være sværere.

Men også fremover vil der være brug for forskning, forsøg og formidling heraf ud til landbruget og måske i højere grad, end tilfældet har været hidtil. Jeg tror, vi inden for dansk landbrug i alt for høj grad har lullet os ind i den tro, at vi var så og så meget dygtigere og så og så meget foran landmænd i alle andre lande. Det har vi vel også været, ikke mindst på baggrund af den konsulentvirksomhed, der her er til behandling. Men udviklingen står jo ikke stille i andre lande, og vi konstaterer i dag, at i andre lande sætter man netop ind, når det gælder landbrug, inden for forskning, forsøgsvirksomhed og en for-midling ud til deres landmænd.

Jeg er enig med landbrugsministeren i, at den strukturændring, som landbruget står i, også må omfatte landbrugets kon-sulentvirksomhed. Men jeg tror som mini-steren heller ikke, at det vil være hensigts-mæssigt, for ikke at sige klogt, gennem lovgivningen — i alt fald på nuværende tidspunkt — at gribe ind på dette område. Jeg ved ikke, hvor hr. Chr. Thomsen vil hen med de bemærkninger, han gjorde for et øjeblik siden. Vi erkender, at struktur-udviklingen inden for landbruget også må omfatte dette område, og man er da allerede langt henne i den reorganisering og rationalisering af konsulentvirksom-heden, som hr. Chr. Thomsen sigter til, på lands- og landsdelsbasis. Der er i de senere år indledt et meget snævert samarbejde mellem de to gamle og store landøkon-omiske foreninger, husmandsforeningerne og landboforeningerne, og det er mit indtryk, at flere og flere af disse to organisationers medlemmer indser både nødvendigheden og betydningen af et nært samarbejde, også når det drejer sig om konsulenttjeneste. De steder, hvor man er i gang med fælles-konsulenter, går det mig bekendt godt,